

Umjetnička akademija u Osijeku

Artos / časopis za znanost, umjetnost i kulturu 2016.g.

NASLOVNICA

SADRŽAJ

INTERVJU S POVODOM

KRITIKA I...

MANIFESTACIJE

i. [Znanstveno umjetnički skup Mia Čorak](#)i. [Mehić S. Ostao je ples](#)

i. Memorijal Darko Lukić

i. Kreativna riznica

ESEJI

MEĐUNARODNA SURADNJA

IZDAVAŠTVO

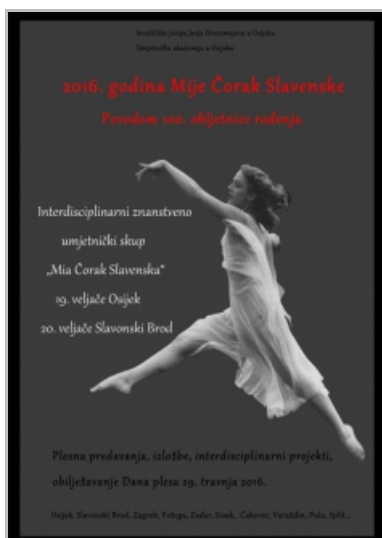
ERASMUS

IN MEMORIAM

Mehić Selma

smehic123@gmail.com**Ostao je ples**

Povodom 100. obljetnice rođenja Mije Čorak Slavenske Umjetnička akademija u Osijeku (sa suorganizatorima: HNK u Osijeku, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Državni arhiv u Slavanskom Brodu, Gradska knjižnica Slavonski Brod) organizirala je interdisciplinarni znanstveno-umjetnički skup „Mia Čorak Slavenska“.

Skup je trajao dva dana: 19. veljače u Osijeku, a 20. veljače (na Mijin rođendan), u njenom rodnom (Brodu na Savi) Slavanskom Brodu. Prvi dio prvog dana skupa održao se u svečanoj dvorani Umjetničke akademije u Osijeku gdje su Davor Bobić (prodekan za umjetnost i znanost na UAOS) i Maja Đurinović, inicijatorica skupa, dočekali i pozdravili sudionike i posjetitelje.

Predavanja je otvorio Osječanin, baletni plesač Vuk Ognjenović sa predavanjem O Osijeku i baletu u kojem je kronološki opisao razvoj baleta u

Osijeku i tako jasno naglasio trenutnu apsurdnu situaciju osječkog baleta, a sve to često citirajući Miju kao osobu koja se također često borila s vjetrenjačama. Kao glavne probleme navodi činjenicu kako HNK u Osijeku nema ni jednog zaposlenog plesača, a ipak ima baletne predstave na repertoaru koje su redovito rasprodane. Naglasio je kako je jedini razlog zašto to uspijeva entuzijazam i posvećenost njegovih većinom djelomično školovanih, amaterskih i priučenih plesača. Usprkos svemu, Ognjenović ipak završava predavanje u pozitivnom tonu, što je uostalom i specifična odlika baletnih umjetnika: strpljenje i nevjerojatna izdržljivost. Nakon Ognjenovića nastavlja (također ustrajna) Andreja Jeličić koja uspoređuje Slavensku i Nižinsku te ih povezuje sintagmom maverick balerine. Taj je naziv čudan za opis balerina koje se inače doživljavaju kao ljupke i ništa više. Međutim, Jeličić navodi razne primjere iz kojih je jasno da su obje „tragajući cijeli život za osobnom umjetničkom istinom“ postupale vrlo suvereno. Kroz te usporedbe Jeličić nas je provela kroz period Mijinog života kada je nakon pobjede na plesnoj olimpijadi u Berlinu 1936. te uspjeha sa filmom Smrt Labuda potpisala ugovor sa Ruskim baletom u Monte Carlu i tamo se osjetila zanemarenom i nedovoljno iskorištenom. Zatim se nastavlja sa uvođenjem u određene periode iz Mijinog života. Postaje nam jasno koji su događaji utjecali na njene poznate postupke kao što je npr. otvoreno pismo objavljeno u Jutamjem listu i odlazak iz Zagreba. Vidimo kako to nisu bili hiroviti ispadi već organske

reakcije vrhunske umjetnice u konzervativnom okruženju.

Katarina Žeravica bavi se periodom Mijinog školovanja kod Gertrude Kraus, jedne od pionirki njemačkog plesnog ekspresionizma (Ausdrucktanz), te analizira sistem vježbi i doživljaj tijela i pokreta u to vrijeme. Iva Nerina Sibila govori o atraktivnoj temi berlinske „plesne olimpijade“, objašnjava vremenski kontekst i prenosi atmosferu (potencijalne) povezanosti dva velika pokreta: plesnog Ausdrucktanza i političkog nacizma, no to čini na vrlo suptilan način, ne zauzimajući stranu niti radikalno optužujući, već navodeći razne situacije koje pokazuju mnoge mogućnosti. Studioznim i pažljivim predavanjem otvara prostor za ozbiljnije bavljenje isključivo tom temom.

Zatim su povjesničarke umjetnosti Lovorka Magaš Bilandžić i Iva Sudec, govorile iz likovne perspektive. Magaš je dala pregled fotografija na kojima je Mia čime pokazuje tadašnji interes za Mijin ples i lik uopće, a Sudec analizira Mijin portret koji naslikao Maksimilijan Vanka koji je, inače u vlasništvu Galerije Klovićevi dvori, za ovu priliku i izložen na skupu u Osijeku, pa u Slavenskom Brodu. Iz druge perspektive pristupa i Jasna Čizmek Tarbuk koja govori o glazbenim predlošcima na koje je plesala Mia. Naime, specifična je njena upotreba apsolutne glazbe, odnosno glazbe koja nije pisana isključivo za ples, što je tada bilo revolucionarno.

Za kraj prvog dijela i kao uvod u drugi, govorio je baletni prvak Svebor Sečak nakon čega se program preselio u HNK u Osijeku gdje je najprije otvorena izložba fotografija Mije Čorak Slavenske, a potom smo (nakon svega što smo čuli o situaciji osječkog baleta) s posebnom pažnjom i podrškom gledali Vragolastu djevojku u Sečakovoj koreografiji i režiji.

Program drugog dana započeo je u Gradskoj knjižnici u Slavenskom Brodu otvorenjem izložbe Ivana Medveda Osobni fond Zvonimira Podkovca Državnog arhiva u Slavenskom Brodu. Nakon pozdrava autora izložbe, koji nas je i zanitrigirao informacijom kako u Arhivu postoje neotvorena Mijina pisma (koja se smiju otvoriti tek neke daleke buduće godine), ravnatelj Kazališno-koncertne dvorane "Ivana Brlić Mažuranić" Hrvoje Špicer kronološki nas je proveo kroz program Dana plesa u Slavenskom Brodu koji se od 2004. godine održavaju u čast Mije Slavenske. Potom je Zlata Živaković-Kerže objasnila povijesni, društveni i politički kontekst u Brodu na Savi 1916. i 1917. godine što je bio odličan uvod u predavanje Dunje

Vanić koja je govorila o Miji za vrijeme boravka u Brodu na Savi. Obiteljsko stablo, odnos sa tetom, slobodno vrijeme na kupalištu, te kasnija sjećanja na Brod: sada nam se jasnije stvarala slika one mlade Mije prije inozemne karijere.

Irena Krumes Šimunović bavila se Mijinom recepcijom u novinskim člancima ističući njihovu zanimljivu putanju: od velike zapaženosti i predviđanja svijetle budućnosti, do potpunog nestanka iz hrvatskih novina (dok je u to vrijeme u stranim bila apsolutni hit!), i zatim nevjerojatan članak koji završava podatkom da je umrla, što tada još nikako nije, i na kraju, trenutno ponovno zanimanje za njen lik i djelo.

Sanja Nuhanović izložila je rad koji je radila zajedno sa Majom Koporčić i Ivom Kekez: Plesni programi kao dio ponude slavonskobrodskih kulturnih zbivanja i njihov utjecaj na kvalitetu provođenja slobodnog vremena studenata. One su provodile zanimljiva istraživanja s grupom studenata o posjećivanju raznih kulturnih sadržaja u Slavenskom Brodu i prepoznavanju i informiranosti o istima.

Mihaela Devald, baletna prvakinja HNK u Zagrebu govorila je O profesiji sa stavom te dala intimni doživljaj baletne umjetnosti iznutra, što neobično podsjeća na snagu Slavenske i opet pokazuje ono maverick u balerinama što određene očigledno ipak nose.

Posebno zanimljiv dio simpozija bio je intervju balerine Tine Zubović sa Kate Foley koja je bila učenica Slavenske na kalifornijskom Institutu za umjetnost. Opisala nam je kako izgleda njezin class, na koji način je demonstrirala, ispravljala i davala upute. U opisima je pritom često koristila riječ diva što je bila odlična priprema za govor o hollywoodskoj Miji. Naime, Katja Šimunić je uspoređivala originalni predložak pripovjetku Smrt labuda Paula Moranda s istoimenim filmom Jeana-Benoîta Lévíja, a završnica simpozija bila je filmska večer u KKD „Ivana Brlić Mažuranić“ koja je započela kratkim predavanjem filmskog povjesničara Danijela Rafaelića Kako je plesala Mija Slavenska kao opušteni uvod u film „Smrt labuda“. Ostalo je ples. Sjećanje na Miju je još jedan pokušaj plesnih umjetnika i ljubitelja plesa da se povežu, da upozore, da skrenu pažnju i da uvjere u važnost, ljepotu i veličinu plesne umjetnosti. Davno otplesani Mijini plesovi ne smiju ostati samo plesna povijest, već živi temelj za progresivni rast i razvoj kako u Zagrebu, tako i u manjem Osijeku i naravno Mijinom Slavenskom Brodu.